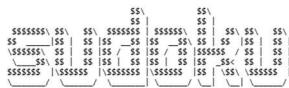

Sudoku

Dokumentáció

A programozás alapjai 3

Készítette: Vajda Ádám (AMRREG)

Architektúra és osztálydiagram

com.vadam.sudoku.app

SudokuApplication – belépési pont, GUI és szolgáltatások összekötése

com.vadam.sudoku.config

Settings, PreferencesManager – felhasználói beállítások és azok perzisztenciája

com.vadam.sudoku.controller

GameController – a GUI által hívott vezérlő, amely a szolgáltatásokat koordinálja

com.vadam.sudoku.exception

SudokuException, InvalidMoveException, PersistenceException, PuzzleUnsolvableException – célzott kivételosztályok

com.vadam.sudoku.generator

SudokuGenerator, PuzzleDifficultyEstimator – megoldott tábla generálása, majd rejtvény generálása egyedi megoldásokkal

com.vadam.sudoku.model

Board, CandidateSet, Position, GameState, Move, Difficulty, GameStatus – a Sudoku logikai modellje

com.vadam.sudoku.model.event

EventBus, GameEvent, GameEventListener – eseménykezelő réteg

com.vadam.sudoku.persistence

GameRepository, FileGameRepository, ImportExportService – játékállapot és feladványok tárolása, import/export

com.vadam.sudoku.service

GameService, HintService, TimerService, StatisticsService – üzleti logika, táblaállapot, tippadás, megoldás, időmérés és statisztika

com.vadam.sudoku.solver, com.vadam.sudoku.solver.strategy

Solver, Step, Strategy, SingleCandidateStrategy, SinglePositionStrategy, NakedPairsStrategy – Sudoku megoldó algoritmus és megoldási stratégiák

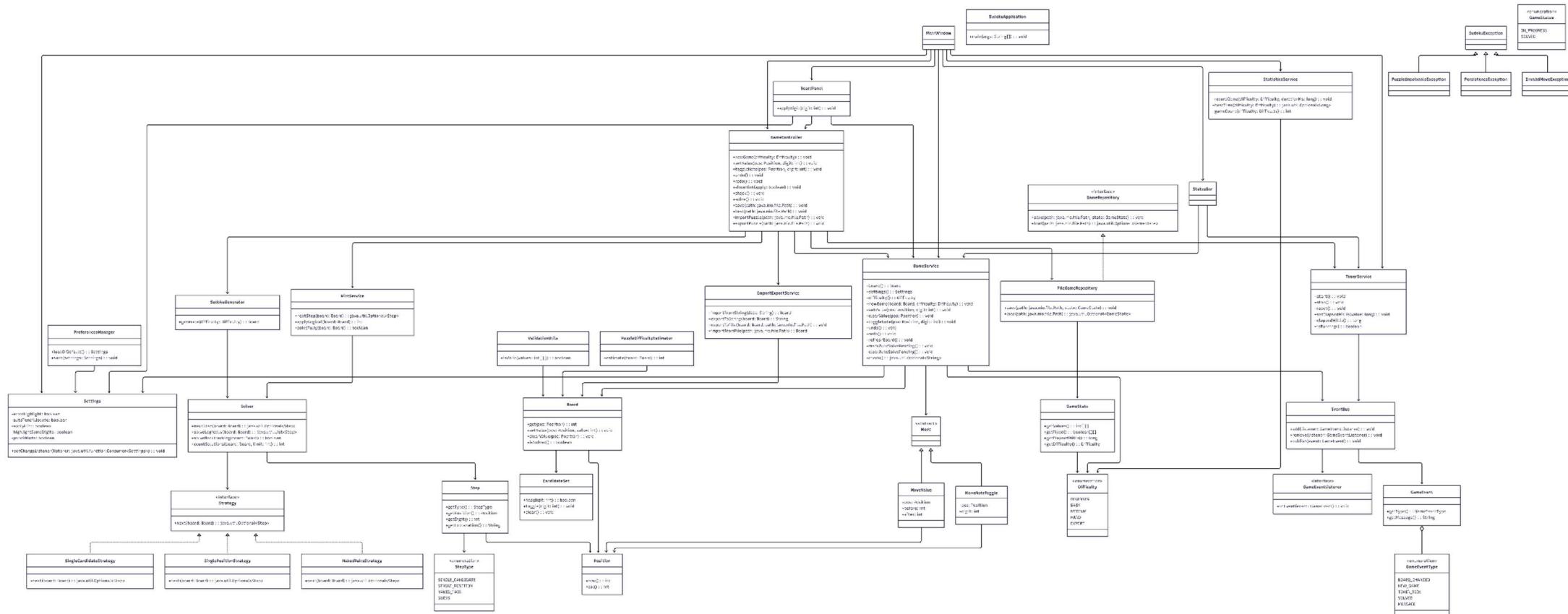
com.vadam.sudoku.ui

MainWindow, BoardPanel, StatusBar – grafikus felület, menük, toolbar, tábla, státuszsor

com.vadam.sudoku.util

ValidationUtils – Sudoku-szabályok ellenőrzésére szolgáló segédosztály

Osztálydiagram

Megvalósítás

A SudokuApplication az alkalmazás belépési pontja. A main metódus Swing EDT-n indítja az alkalmazást, beállítja a rendszer Look & Feel-t, létrehozza az EventBus-t, betölti a Settings-et a PreferencesManager.loadOrDefault() segítségével, majd példányosítja a TimerService, GameService, StatisticsService, SudokuGenerator, HintService, GameController és MainWindow objektumokat. Indításkor automatikusan egy EASY nehézségű játék kezdődik.

A Settings olyan opciókat tárol, mint hibakiemelés, ceruzamód, tippek automatikus alkalmazása, stb. A PreferencesManager, a java.util.prefs.Preferences API segítségével perzisztensen elmenti ezeket felhasználóként, így újraindításkor visszatöltődnek.

A GameController a GUI és szolgáltatások közötti vezérlő réteg. Nem tart saját játékállapotot, hanem a GameService-re, SudokuGenerator-ra, HintService-re és TimerService-re támaszkodik. Feladata az új játék indítása, tippelés, megoldás, mentés/betöltés és import/export műveletek koordinálása, valamint a hibákról való felhasználói tájékoztatás.

A GameService felel az aktuális Board állapotért, az undo/redo veremért, a nehézségről és a felhasználói beállításokhoz igazodó viselkedésért.

Minden tábla-módosítás után BOARD_CHANGED esemény kerül publikálásra az EventBus-on, megoldás esetén pedig egyszeri SOLVED esemény, amely jelzi, hogy kézi vagy automatikus megoldás volt.

A Board egy 9x9-es táblát reprezentál három mátrixon keresztül: cellaérték (int[][] values), fix mezők (boolean[][] fixed) és cellánkénti ceruzajegyzetek (CandidateSet[][] notes). Fő feladatai a cellaértékek és fix jelöléses kezelése, jelöltek karbantartása, ütközésvizsgálat, érvényességellenőrzés, megoldottság vizsgálata, jelöltek kiszámítása egy cellára, valamint a tábla állapotának be- és kimásolása perzisztenciához.

A CandidateSet bitmaszkban tárolja egy cella jelöltjeit (1-9-es bitek). Ez memóriatakarékos és gyors bitműveletekkel teszi lehetővé jelöltek hozzáadását, eltávolítását, kapcsolását, darabszámuk meghatározását, illetve a nyers maszk elérését.

A GameState a mentett játékállapot JSON reprezentációja: tartalmazza a tábla értékeit, fix mezőit, az eltelt időt és a nehézséget.

A Move absztrakt osztály két belső alosztállyal (`ValueMove` és `NoteToggleMove`) írja le az undo/redo szempontjából releváns lépéseket: egy cella értékváltozását, illetve egy jelölt ki- és bekapcsolását.

A Sudoku generátor és solver külön modulban található, hogy a GUI-tól függetlenül tesztelhető és bővíthető legyen.

A Solver logikai stratégiák listájával működik. A `nextStep` egyetlen következő lépést ad (ha van), a `solveLogically` addig alkalmazza a stratégiákat, amíg nem talál több lépést. A `solveBacktracking` visszalépéses keresést végez, mindenkor legkevesebb jelölttel bíró cellát választva.

A következő stratégiák állnak rendelkezésre:

- `SingleCandidateStrategy`: olyan cellákat keres, ahol csak egy jelölt lehetséges
- `SinglePositionStrategy`: sor/oszlop/blokk szinten keres számot, amely csak egy helyre illik
- `NakedPairsStrategy`: soronként keresi a naked pair mintákat, és azok alapján eliminál

A `SudokuGenerator` képes egy teljes megoldást készíteni véletlen próbált számokkal és backtrackinggel. A `generate(Difficulty)` a kész megoldásból indul, véletlen sorrendben ürít a cellákat, miközben a `countSolutions` segítségével biztosítja az egyedi megoldást és a célzott mezőszámot.

A perzisztencia modul feladata a játékállapot, statisztikák és feladványok tárolása.

A grafikus felület három komponensből áll:

- `MainWindow`: főablak, eszköztár, menüsor, tábla és státuszsor összeépítése, SOLVED események kezelése, statisztikák megjelenítése
- `BoardPanel`: a Sudoku tábla rajzolása, cellák kijelölése, egér- és billentyűesemények kezelése, ceruzajegyek, hibakiemelés és azonos számok kiemelése
- `StatusBar`: az eltelt idő és rövid állapotüzenetek megjelenítése, folyamatos időfrissítéssel

Felhasználói kézikönyv

Futtatás

`mvn exec:java` parancssal. Tesztelés `mvn test` parancssal.

Főablak és kezelőfelület

Eszköztár (felső sáv)

- *New*: új játék indítása
- *Hint*: tipp kérése
- *Check*: aktuális tábla ellenőrzése
- *Solve*: automatikus megoldás
- *Undo/redo*: visszavonás/újra
- *Save*: játék mentése
- *Load*: játék betöltése

Tábla

- 9x9-es rács, vastagabb vonalakkal jelölt 3x3-as blokkokkal
- Fix számok félkövéren jelennek meg; a kijelölt cella sora, oszlopa és blokkja világosabb háttérszínt kap.
- Hibakiemelés esetén a hibás cellák pirosas háttérrel látszanak. Opcionálisan az összes azonos szám halványan kiemelhető.

Státuszsor

- Bal oldal: eltelt idő *mm:ss* formátumban.
- Jobb oldal: rövid üzenetek ("Ready", "New Game: EASY", "Solved!")

Menüsor

- Game menü
 - o *New*: új játék nehézségválasztó párbeszédablakkal
 - o *Import*: feladvány importálása szöveges fájlból
 - o *Export*: aktuális feladvány exportálása szövegfájlba
 - o *Exit*: kilépés
- Options menu
 - o *Error highlighting*: hibakiemelés be- és kikapcsolása
 - o *Auto pencil update*: automatikus ceruzajegy-frissítés be- és kikapcsolása
 - o *Apply hint automatically*: tippek automatikus beírása
 - o *Highlight same digits*: azonos számok halvány kiemelése
 - o *Pencil mode*: globális ceruzajegy mód ki- és bekapcsolása

- Statistics menu
 - o *View*: statisztikák megjelölése egy táblázatos nézetben (nehézségi szintenkénti játszmák száma és legjobb idő)

Cellakijelölés

- Egérrel: kattintás a cellára
- Billentyűzettel: nyíl billentyűk mozgatják a kijelölt cellát

Számbevitel és törlés

- 1–9 beírja a kijelölt cellába a számot (ha nem fix és a ceruzamód ki van kapcsolva)
- 0, Delete, Backspace törli az aktulás cella értékét

Ceruzajegy mód

- Be- és kikapcsolás: *Options* → *Pencil mode* vagy **P** billentyű
- Ceruzamódban az 1–9 billentyűk a kijelölt cella jelöltjeit állítják át
- Ha az Auto pencil update aktív, egy végleges szám beírása automatikusan kitörli ugyanabban a sorban, oszlopban és blokkban található cellák jelöltjei közül ugyanazt a számot

Tipp

- Eszköztár: *Hint* gomb, billentyű: **H**
- A program mindenkorban egy szabályos, logikailag indokolható következő lépést ajánl, szöveges magyarázattal. A beállítástól függően automatikusan beírja, vagy csak kiemeli.

Ellenőrzés

- Eszköztár: *Check* gomb, billentyű: **C**
- Ellenőrzi, hogy van-e szabályt sértő beírás, illetve megoldottnak tekinthető-e már a tábla.

Automatikus megoldás

- Eszköztár: *Solve* gomb, billentyű: **S**
- Megpróbálja a táblát teljesen megoldani, először logikai lépésekkel, majd szükség esetén visszalépéses stratégiával. Siker esetén az egész tábla kitöltve jelenik meg, az időmérés leáll és a státuszsor „Solved!” üzenetet mutat.

Undo

- Eszköztár: *Undo* gomb, billentyű: **Z**
- Visszavonja az utolsó műveletet

Redo

- Eszköztár: *Redo* gomb, billentyű: **Y**
- Újra végrehajtja a legutóbb visszavont műveletet

Mentés

- Eszköztár: *Save* gomb.
- Fájlválasztóban megadott JSON fájlba menti a teljes játékállapotot (értékek, fix mezők, nehézség, eltelt idő)

Betöltés

- Eszköztár: *Load* gomb
- Fájlválasztóból kiválasztott mentésből visszaállítja a táblaállapotot és az időmérőt; a ceruzajegyek betöltés után üresek

Statisztikák

- *Statistics* → *View* menüponttal nyitható meg
- A megjelenő táblázat soronként a nehézségi szinteket (Difficulty), oszloponként a lejátszott játékok számát (Games Played) és a legjobb időt (Best Time) mutatja
- Automatikus megoldással befejezett játékok nem kerülnek bele a statisztikába